

ENTREVISTA A JORDI HEREU I BOHER, ALCALDE DE BARCELONA

«Si organitzes uns Jocs però no fas escoles bressol, estàs fent un espectacle banal»

Ho diu amb insistència, gairebé tossudament. Per l'alcalde de Barcelona, la candidatura als Jocs Olímpics no és una estratègia conjuntural sinó un projecte calculat que té possibilitats reals de ser escollit. Mentre això no passi, però, la lluita contra la crisi és prioritària

F. ESPADA / J. RUEDA / F. ESPIGA

EL PUNT, 31/01/01

-En aquest mandat el govern s'ha trobat en minoria per la decisió d'ERC de mantenir-se a l'oposició. Això ha restat fluïdesa a l'acció municipal?

-«Des del punt de vista dels fets, no. És evident que ens hem trobat en una situació nova, però l'hem sabuda convertir en una acció de govern que ha impulsat els seus projectes. I això ho hem fet a través de la recerca de la majoria, que és el que necessites per tirar endavant les coses. Segurament ha calgut més treball, dedicació, però ara que estem a tres quartes parts del mandat, s'ha de dir que allò que teníem pensat fer al final ho hem fet.»

-En determinats projectes, com en el cas de la Diagonal, s'han sentit veus no només discordants, sinó clarament contradictòries dins del mateix govern. Ha faltat unitat?

-«En termes generals, la cohesió ha estat força evident. Està clar que en un govern on hi ha dues forces polítiques (PSC i ICV-EUiA), a vegades s'expressen sensibilitats diferents. Però crec que ho hem sabut portar en un marge raonable, i les discrepàncies han estat mínimes. A més, si fem un recompte estadístic sobre el nombre de decisions que hem pres i els

acords que hem assolit més enllà de la majoria de govern, el resultat és sorprenent. Hi ha molt soroll d'ambient, però quan han calgut prendre decisions hi ha hagut acord. No es fàcil estar sempre en contra de determinats projectes, i més si aquests els treballes.»

-I quin seria el fil conductor de l'agenda per a Barcelona que planteja l'alcalde Hereu?

-«Aquest fil parteix de llegir el que la Barcelona de finals de la primera dècada del segle XXI ens demana. I això passa per la defensa d'uns valors de sempre, però adaptats a aquesta nova realitat d'ara. Hem de fer capgirar coses i enfortir una Barcelona que s'havia afeblit en algunes constants. En uns temps com els d'ara, on la crisi pressiona, jo dic que en sortirem enfortits i no hauré perdut el temps. Que és just el contrari del que passarà en altres ciutats, que no hauran tingut ni les ganes, ni l'energia, ni els recursos per afrontar aquests reptes. Hi un concepte que per mi és fundacional de Jordi Hereu com a alcalde, i és que el futur de les ciutats passa per la seva gent. I, per tant, el concepte de cohesió social és un fil que està darrere de tot el que jo pugui fer. I tot això ara es començarà a expressar més clarament que quan jo vaig començar com a alcalde. Perquè no tot és arribar i moldre. Primer havíem d'encarrilar bé constants molt bàsiques de la ciutat, que les teníem ben conceptuades però no encarrilades. I un cop fets els deures, és quan pots expressar nous somnis.»

-Estem, per tant, davant d'un inici de la Barcelona d'Hereu?

-«Ja s'entreu. A mi no m'interessa una ciutat que expressi la seva plasticitat arquitectònica o que sigui un motor econòmic, sinó que ho faci amb la seva gent. I això és un tema molt vivencial per aquest alcalde.»

-En aquest mandat, Barcelona ha viscut un debat molt apassionat sobre Ciutat Vella. Aquí el govern no ha anat a cavall d'unes fotos?

-«Encara que pugui semblar que sí, la resposta és radicalment: 'no'. Que jo reaccio davant d'una foto que mostra un fet conjuntural, és evident. Perquè davant el mal que això podia fer a la ciutat en aquest món global, en què hi ha gent que 'va per tu', no em podia quedar quiet. No moure ni un dit hauria suposat que ens haguessin massacrat els nostres rivals mediàtics mundials. Però s'ha de ser just i contundent amb la realitat. Les reflexions que ara ens portaran accions i estratègies sobre Ciutat Vella les hem treballat des de l'inici del mandat. Tenim una regidora (Itziar González) que expressa una nova etapa al districte. És qui ha començat a tancar apartaments turístics de manera seriosa i els propietaris que fan *mobbing* ara saben que se la juguen. I fa tres anys, no. És la persona que sap que perquè les coses funcionin necessitem una administració pública que observi amb ulls honestos la realitat. Hi ha una certa economia que ens ha d'ajudar a construir el districte, però n'hi ha una altra que combatrem democràticament. I és una reflexió massa honesta per dir que ve d'una foto. I assumeixo que en algun moment hauríem hagut de fer pressió davant d'un fenomen determinat.»

-Es podria dir que determinats interessos econòmics es troben darrere d'aquesta polèmica?

-«No. El que jo dic és que reconquerir Ciutat Vella demana noves propostes. Perquè en els anys 80, per exemple, no teníem turisme. Els governs democràtics hi són per construir, juntament amb la societat, la ciutat que volem. Tornarem a guanyar aquesta batalla.»

-I un eix central d'aquesta batalla ha de ser la reforma de la Rambla?

-«La Rambla és una síntesi de tot el millor de Barcelona i, alhora, d'alguns fenòmens que hem d'evitar. I això s'ha d'afrontar des d'una visió integral de la Rambla. Però Ciutat Vella va més enllà d'aquest punt.»

-I en aquest debat o controvèrsia que s'ha obert al voltant de Ciutat Vella, creu que ha faltat lleialtat constitucional o política?

-«No. Hem de fer l'esforç d'incorporar les altres institucions, però aquesta és la guerra que des de sempre ha mantingut Barcelona. Hi ha temes de l'agenda de la ciutat que hem d'intentar que les altres administracions es facin seus. Això és l'expressió d'una ciutat que no està amb els braços plegats davant dels reptes. I aquest és un altre tema fundacional meu: res del que passa a la ciutat m'és aliè. Sigui competència de qui sigui. Per això parlo de multireincidència en una ciutat que té menys problemes de seguretat que moltes altres. Nosaltres hem posat a l'agenda política alguns temes. I ens en sortirem. Som persistents.»

-Ciutat Vella, actualment, suporta molta pressió en equipaments, com ara les sales de venopunció. Es descentralitzaran aquests serveis?

-«Estem treballant perquè el sistema públic de salut incorpori el tractaments d'aquestes patologies al costat de les altres. Això implica racionalitzar i que Ciutat Vella no tingui la percepció que està entomant la drogodependència de mitja Catalunya.»

-Un dels grans projectes que s'anuncien per aquest proper mandat és la reforma de la Diagonal. Les dues propostes que es votaran inclouran la connexió del tramvia?

–«Volem fer aquesta reforma. I el tramvia és un element. El que no volem és que el tramvia centri aquest debat. Aquest projecte ha de portar la pacificació de l'avinguda i això vol dir recuperar molt d'espai. La Diagonal ha de ser per estar-hi, no per passar-hi. És un indret que té una magnífica configuració, però ha estat envaït. Jo, per exemple, no hi veig gent asseguda. Estem davant d'una magnífica oportunitat, perquè podem relligar-la molt més com un nou eix cívic amb el nou Eixample. I no entenc que hi hagi gent que es pugui negar a pensar en aquest futur. Però està clar que en aquest projecte hem de donar protagonisme al transport públic i, en aquest sentit, una de les propostes més eficients és el tramvia. Ara bé, i que quedi clar. No reformem la Diagonal per fer-hi passar el tramvia.»

–Ja hi ha algú que demana posposar aquest projecte. S'ho plantegen?

–«Hi ha massa pensament en clau de present, un pensament que es nega a veure qualsevol opció de futur. Però, en aquest cas, falsejant un aspecte. Aquesta reforma no la farem d'aquí a tres mesos. I és ara, encara que el moment sigui difícil, que tu has de projectar el futur. El que no pots fer és negar-te a no voler ni parlar-ne. Has de generar noves expectatives, reptes. I en aquesta dialèctica entre futur i crisi sembla que algú vol prohibir pensar en el futur. Doncs, ni parlar-ne. Jo no em lligaré a cap de les dues propostes que es votaran. Però sí que m'implicaré en el procés de transformació. I respectaré totes les opcions. Amb segons quines mentalitats, el Portal de l'Àngel encara estaria ple de cotxes.»

–I quan s'executarà, per tant, l'obra?

–«Veig que en aquest aspecte s'ha creat una nebulosa estranya. A veure: jo ja vaig dir que aquest havia de ser el mandat en què nosaltres hem de prendre una decisió i en què, a més, encarregarem el corresponent

projecte. I serà en el proper mandat quan haurem d'ubicar-lo. Però no podem concretar dates, ja que és un projecte llarg que haurem de fer per fases. I a més ens convindrà fer-ho així. Desitjo que tothom estigui a l'alçada, perquè estem prenent decisions importants per a la ciutat.»

-I que passarà si guanya l'opció del «no» en la consulta?

-«Doncs per començar, m'ho agafaré amb ple respecte. I ho interpretaria com que no s'ha de tocar res, i més en el futur ja ens plantejaríem què cal fer. Però, sincerament, crec que això seria un error. De tota manera, el procés participatiu, en si mateix, ja té valor. Primer perquè propiciarà que la gent de 16 a 18 anys es comenci a involucrar en temes de ciutat. A més, el fet que tots els empadronats a Barcelona se sentin interpel·lats per aquesta qüestió també em sembla un fet interessant. I cal no oblidar que 30.000 persones ja ens han fet arribar les seves propostes. I aquest és un fet que també té el seu valor.»

-Creu que és raonable que el preu del transport públic augmenti cada any per sobre de l'IPC?

-«S'ha de veure la manera com acaba això. Jo sé el que s'apuja el sistema públic de transport. S'ha de tenir present que si ho compares amb altres ciutats, els augments d'aquest any a Barcelona del sistema ATM han estat prou moderats. La millor defensa del sistema públic de transport és aquella en què l'usuari és responsable d'una part del seu cost. I la resta és fer demagògia.»

-L'anunci de la candidatura del 2022, quan es traduirà en quelcom més tangible, com ara un projecte tècnic?

-«En les properes setmanes el que farem serà nomenar un petit grup de gent que han d'impulsar dues coses: d'una banda, els estudis tècnics que

donin forma a la candidatura i, per l'altra, a explicar el què i el perquè de les coses. Volem escoltar molta gent de la ciutat, del país i de la resta de l'Estat. I tot això requereix temps. Estem en una fase molt inicial, tot i que ja hi ha gent que vol veure expedients de la candidatura. Jo he expressat una voluntat per d'aquí a 12 anys, no pas per demà passat. És un projecte que l'hem de construir entre tots, que no va en contra de ningú. No és un fi en ell mateix, una obsessió, sinó un repte que ens ve de gust fer-lo i plantejar-lo. Tenim les ganes i l'ambició de fer-ho, entre altres coses perquè som la millor plataforma de l'Estat per presentar-nos al món.»

-Però el fet de presentar primer la candidatura i després buscar les complicitats, no li resta possibilitats?

-«No ho crec. Hi ha un dia que algú ha de llençar la idea. I, home, amb alguna gent, no gaire, ja ho havia consultat abans. I són la gent que ha de decidir. I, per tant, faig l'anunci un cop sé que és possible. L'altre dia vaig veure al Facebook que hi ha gent que demana fer uns altres Jocs d'estiu. I això sí que és impossible! I jo he de portar a la meua ciutat projectes que il·lusionin, però possibles. Aquest repte és una barreja de tres anys i mig d'alcalde, en què molta gent m'ha parlat de la possibilitat de poder tornar a fer uns Jocs. Hi ha milers de barcelonins i catalans que això no ho han viscut. Si Sotxi, que és una ciutat al costat del Mar Negre, ho pot fer, doncs Barcelona també. I hem mantingut la fidelitat olímpica a prova de tot.»

-Si pogués fer marxa enrere, abans de fer l'anunci trucaria als alcaldes de Saragossa i Jaca?

-«Jo he estat molt respectuós amb les legítimes aspiracions de tothom. I demano el mateix respecte envers mi. Potser sí, no ho sé, però aquest és un debat només d'un dia.»

-Està d'acord amb la premissa que diu que l'única possibilitat que l'Estat tingui uns Jocs d'hivern és fer-los a Barcelona i els Pirineus?

-«Jo crec que aquesta és l'opció que té més possibilitats. I per això hi jugo, i no per una qüestió tàctica. La nostra és una aposta absolutament seriosa i no conjuntural. Jo faig el que crec que hem de fer, i això ho faig quan crec que ho hem de fer. No abans ni més tard, quan s'hagués parlat encara més de circumstàncies conjunturals. Si alguna cosa no vam fer bé va ser l'ordre, perquè primer volia explicar la ciutat que vull per als propers deu anys, i després fer l'anunci. Potser s'hagués entès més que aquest esdeveniment està al servei d'una estratègia global. Però Barcelona, a vegades, és una ciutat petita...»

-Es pot dir que en el cas del 92, els Jocs van propiciar una transformació urbanística i que ara serà a la inversa?

-«Les bases de transformació de la ciutat les tenim ben encarades. Amb o sense Jocs. Sagrera, Glòries, el 22@, la Marina... són temes que ja estan ben enfocats. Ara bé, els Jocs també ens aportaran alguns elements interns positius. Entre els quals, tenir més i millors equipaments esportius. El que sí està clar és que una part de les nostres connectivitats amb el nostre Pirineu haurien de rebre un impuls a propòsit d'això. Jo vull estar a Tolosa o a Puigcerdà, més ràpid. La Catalunya vertebrada n'ha de sortir enfortida. Que a Europa puguin pensar en venir a esquiar a Barcelona és un nou concepte. I fa tres setmanes no existia. Tampoc s'ha de menystenir l'efecte cohesionador de l'esport. I jo vull que la Barcelona del 2010-2020 sigui més

cohesionada. Perquè si organitzes uns Jocs però no fas escoles bressol, estàs fent un espectacle banal. Uns Jocs reforcen la Barcelona de la quotidianitat..»

-I la seva agenda passa per construir una Barcelona basada en els valors?
-«Jo crec en la creativitat, i és en camps com ara cultura i l'educació on tenim la nostra gran oportunitat. És el nostre petroli. Per mi la cohesió és un eix bàsic. Jo no vull que d'aquí a deu anys em diguin que he fet tres o quatre *barcelones* que, simplement, es toleren. I, per descomptat, això passa per una Barcelona del barris, i alhora vull fer el salt metropolità, que espero que d'aquí a pocs dies es refermi. I això porta a la Catalunya veguerial, sí, perquè és un compromís de l'Estatut i del meu partit des de fa molts anys. Vull esdevenir la capital potent d'un país i de la Mediterrània. Aquesta és la meva agenda. I d'aquí a uns mesos, quan toqui, jo apel·laré a qui vulgui construir aquesta Barcelona que vingui amb nosaltres. Nosaltres serem l'instrument seriós i solvent per fer-la. I els altres, que diguin missa i es quedin amb les seves tàctiques.»

-Parlem de grans reptes, però... i la quotidianitat?

-«Els nostres compromisos amb la ciutadania, els complirem al 100%. I cal tenir present que aquests objectius els vam fixar en època de creixement. Jo continuaré les polítiques socials, perquè tot i que ja es comença a parlar de recuperació, jo sé que hi ha gent que ho passarà més malament que mai. Perquè s'acabaran els aturs i perquè hi ha situacions que quan es perllonguen en el temps són complicades. I molt. Preservarem les polítiques socials. I hi ha un altre repte fonamental: espai públic net i segur. Necessitem que allò que compartim estigui en condicions, per no alimentar l'espectre de la xenofòbia. Va haver-hi un moment que una certa Espanya i una certa Catalunya van decidir que

Barcelona havia d'anar cap avall. Doncs no, jo reivindico una ciutat que emergeix.»

-Vostè té la sensació que ha heretat una ciutat hipotecada per determinats acords polítics?

-«Després del període postolímpic, vam córrer el risc d'acabar de patir el menysteniment com a capital per part de Catalunya i Espanya. I això és una evidència. Hi ha un cert nacionalisme espanyol que, ajudat per gent d'aquí amb poca visió, va voler convertir-nos en una certa reserva, amb una decadència patent econòmica o d'infraestructures. Per això ara estem fent els metros o les dessalinitzadores que en els 90 s'haguessin hagut de fer. I això ho dic a favor del present. I l'acord Barcelona-Catalunya és fonamental. El que estem fent en aquesta ciutat en educació o amb el mapa sanitari és espectacular. És al·lucinant com determinades boires del present no permeten veure el que està passant. I tot això ho estem fent en un moment de crisi. Estem fent una Barcelona menys *fardona* en moments de creixement, però més seriosa.»

-Tots aquests reptes col·lectius que planteja es veuran condicionats, però, per les properes eleccions municipals. I les enquestes li dibuixen un panorama complicat, no?

-«Les enquestes no són el poble sobirà que s'expressa mitjançant el seu vot. Sóc plenament conscient que anem a un combat polític que tindrà tota la càrrega i l'emoció. Per tant, no puc dir 'no en vull saber res', de la mateixa manera que el present no és fàcil per a molta gent. Som en una paradoxa: la política és més necessària que mai i, en canvi, hi ha més desafecció. I la política democràtica l'hem de defensar més que mai, perquè si no l'alternativa és que manin els realment poderosos. Estic convençut que hi ha una Barcelona que no s'empassa qualsevol cosa i

que apostarà per la pròpia ciutat i pels partits de progrés, i en primer lloc pel PSC. Nosaltres haurem de fer molta feina política, parlar amb molta gent i animar-la. Jo veig camps polítics d'altres segments de la ciutat, mobilitzats. I compte, hi ha una Barcelona que encara s'ha de mobilitzar.»

-I vostè té la percepció que s'hi juga el seu futur polític en aquestes eleccions?

-«Tots ens hi juguem alguna cosa. Jo tinc el sentit de la responsabilitat que encarno a una certa Barcelona, tot i que quan sóc alcalde represento tot Barcelona. I a mi em preocupa el futur de la ciutat. Les altres coses em preocupen relativament poc. La sort que tenim és que el futur el decideix la gent.»